

her i Salen, som vel havde ønsket Bevillingen givet, men dog til Syvende og Sidst havde stemt for de Finantslove, paa hvilke den var negtet. Jeg optraadte den Gang mod denne høist mærkværdige Løseførelse, og idag er den fremtraadt i en meget ændret Skikkelse, idet det idag kun er selve Regjeringen, som den ærede Ordfører vil gjøre ansvarlig for, at vi i de to sidste Finantsaar ikke have kunnet udføre Bygningen af Pantserflåde. Om Opfattelsen i sig selv er ganske rigtig eller berettiget, vil jeg lade staa hen, men jeg haaber, at denne Udtalelse fra den ærede Ordfører maa afgive en Lærdom for Regjeringen, og at man efter at have hørt, hvorledes man nu søger fra Flertallets Side at kaste Ansvar for sig over paa Regjeringen, vil være meget varlig med igjen at modtage en Finantslov, der ikke indeholder alt det, som Regjeringen tror det nødvendigt at kræve. Naar der er set tilbage i Tiden, og naar der er kastet et særligt Ansvar over paa Regjeringen for den hele Maade, paa hvilken vort Søforsvar i de senere Aar har været behandlet, saa tror jeg, at det er hensigtsmæssigt ogsaa da at bringe lidt i historisk Grindring, hvorledes dette forholder sig. Det egentlige Hovedansvar, som kan siges at falde paa Regjeringen i denne Retning, knytter sig dertil, at der den Gang var givet en Bevilling til Bygningen af et større Pantserflåde, en Bevilling paa den af Rigsdagen vedtagne og af Kongen stadfæstede Finantslov, men at der var en Marineminister, som ikke brugte disse Penge. Efterfølgeren brugte dem heller ikke og denne Efterfølger, mine Herrer, er den af vore Miniistre, til hvis Udtalelser Flertallet altid villig vender tilbage. Det var General Raasløff, der undlod at bruge den bevilgede Sum til et større Pantserflåde og her indbragte Tanken om det 12 Fods Kystforsvar, en Tanke, der blev indbragt under levende Sympathi fra de Herrer's Side. Jeg veed ikke, i hvor høj Grad General Raasløff var indbudt eller opfordret til at fremkomme med Tanken, men at den ialtfald blev fremsat under de Herrer's Tilllutning, tror jeg, Ingen vil negte. Er der nu Noget, som maa siges at have skadet den hele Udvikling af vort Søforsvar, tilføjs, saa er det denne forsvulvede Tanke om de 12 Fods Krigsflåde, som blev bragt her i Forsamlingen, uden at der var anstillet nogen virkelig Prøvelse om Sagens Mulighed og om dens Realisation med dem, der dog alene kunne siges at være de Sagtyndige. Ministeren indbragte sin Plan, uagtet han vidste, at hele Marinens Søofficerskorps paa en eneste Mand nær var en afgjort Modstander deraf, og er der Noget, der har bidraget til at forvirre og forvirke Søforsvarets Udvikling, i de senere Aar, er det ganske vist den Omstændighed, at man kastede en saadan umoden og uigjennemførlig Tanke ind, før man havde gjort den til Gjenstand for Overveielse paa det rette Sted, og det Ansvar kan blive tungt at bære, som kommer til at hvile paa den Mand,

der har begaaet denne store Feiltagelse. (Modsigelse.) Tungt at bære! Og naar man i de senere Aar jevnlig har beklaget sig over, at en Beslutning, som blev anbefalet af Folkethinget, nemlig den, at forene de militære Ministerier paa en Haand, senere er fravegen, turde det ogsaa for en væsentlig Del ligge i den meget sørgelige Erfaring, man havde med det første Forsøg, der blev gjort i den Retning. Theoretisk taget synes det at være den eneste rette Fremgangsmaade, at begge Søforsvarsministerier ere samlede paa en Haand, og findes der det rette overlegne Blik paa hele Søforsvæsenet hos en Mand, saa er det ogsaa ligegyldigt, om han hører til det ene eller det andet Aaaden; men den menneskelige Svaghed vil altid medføre, at saa ofte Foranstaltninger ske paa den Maade, at det enten er en Mand af Flaaden, der tillige faar Søeren at forvalte, eller en Mand af Søeren, der tillige faar Flaaden at forvalte, saa vil uundgaalig den hele Sum af Livsinteresser, som den Vedkommende har medbragt fra sin tidligere Gjerning, medføre, at han kommer til at lægge større Vægt paa det ene end paa det andet af disse Aaaden, og at det for ham er vanskeligt, maatte en Umulighed fuldt at afveie Hensynene imod hinanden. Bist er det ialtfald, at det første Forsøg, der blev gjort i den Retning, faldt saaledes ud, at hver den, hvem det ligger varmt paa Hjerte, at alle Ørene af Rigets Forsvar skulle udvisses, maatte søle den allerførste Betænkning ved for en Theoris Skyld at vedligeholde den Tilstand, der havde viist sig at være af saa betænkkelige Følger. Den „Bakken“, der i Betænkningen er tilskrevet Regjeringen, er saaledes fremkommen under den største Paavirkning af dette Things nuværende Flertal, og det er ikke rigtigt at ville kaste Ansvar for bort fra sig. Men at den hele Betragtning heller ikke har nogen sand og indre Værdi, fremgaar ogsaa af den hele Maade, hvorpaa Betænkningen oplyser de forskellige Grunde, og særlig af den Maade, hvorpaa Betænkningen udtaler sig om dette Punkt. Thi hvad siges der i Betænkningen? Det hedder i den, at Regjeringens hele Optraaden med Hensyn til Flaadeførgsmaalet har været vaklende, og at den ikke har kunnet vække Tillid, men saa føies der til, at „denne lidet tillidvækkende Stilling har Regjeringen ikke hødet paa ved paa andre Omraader at søge at indgyde større Tillid hos Befolkningen.“ Hvad er dette dog ikke for en vrang Betragtning? Er det sandt, at vor Flaadeførelse har været vaklende, og ikke har indgydt Tillid ved de Planer, den har udarbejdet om Søforsvar, hvad vilde det saa kunne hjælpe, om vor Regjering forøvrigt paa alle andre Punkter havde tilfredsstillet hvilke som helst Fordringer? Hvad kunde det hjælpe, om Præstelønningsloven og Præstevalgloven, om Kommunalloven og Indkomstskatloven vare komne igjennem, naar dog Flaadeførelsen havde været vaklende. Hvad er